

NB! og kunnskapsløftet

Kunnskapsløftet (K-06) skiller seg fra læreplanen fra 1997 ved å være mer generell, samtidig som kompetansemål er innført. En del av disse målene er generelle og viktige bærebjelker innen norskfaget, slik at det vil være naturlig å jobbe med dem gjennom alle årene på ungdomsskolen. Andre kompetansemål er mer konkrete, og kan brytes ned på trinn og til temaer og emner som blir gjennomgått i de ulike bøkene.

Kompetansemål etter 10. årstrinn

Muntlige tekster

Mesteparten av lærestoffet vil du finne i hovedkapitlet MUNTLLIG i elevboka. I tillegg er det muntlige aktiviteter og oppgaver til alle temaer gjennom hele elevboka. Det er også muntlige oppgaver i tekstsamlingen.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- uttrykke egne meninger i diskusjoner og vurdere hva som er saklig argumentasjon (alle trinn, men spesielt i NB! 9)
- drøfte hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende (NB! 10)
- delta i utforskende samtaler om litteratur, teater og film (alle trinn)
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale (tekstsamlingene på alle trinn har tekster på dansk og svensk, men behandles som eget tema under "Nabospråk" i NB! 10)
- lede og referere møter og diskusjoner (alle trinn, men spesielt i NB! 9)
- vurdere egne og andres muntlige framføringer (alle trinn, se også kopieringsoriginaler i Ressurspermen for læreren)
- gjennomføre enkle foredrag, presentasjoner, tolkende opplesing, rollespill og dramatisering, tilpasset ulike mottakere (alle trinn, men med gradvis opptrapping. I NB! 8 er det teatersport og improvisasjon, i NB! 9 er det å spille roller og gi liv til karakterer og i NB! 10 er det om teater og det å sette opp en egen forestilling)

Skriftlige tekster

Mesteparten av lærestoffet vil du finne i hovedkapitlet SKRIVE i elevboka. I tillegg er det skriftlige aktiviteter og oppgaver til alle temaer gjennom hele elevboka. Det er også en rekke oppgaver i tekstsamlingen.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede på bokmål og nynorsk: artikkel, diskusjonsinnlegg, formelt brev, novelle, fortelling, dikt, dramatekst og kåseri (alle trinn)
- begrunne egne valg av litteratur og lesing med utgangspunkt i kunnskap om lesestrategier (alle trinn)
- lese og gjengi innholdet i et utvalg tekster på svensk og dansk (tekstsamlingene på alle trinn har tekster på dansk og svensk, men behandles som eget tema under "Nabospråk" i NB! 10)

- formidle skriftlig egne leseerfaringer og leseopplevelser basert på tolkning og refleksjon (alle trinn)
- gjenkjenne de språklige virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke dem i egne tekster (alle trinn, men spesielt i NB! 8 og 9)
- uttrykke seg presist og med et variert og nyansert ordforråd i ulike typer tekster på bokmål og nynorsk (alle trinn)
- vise hvordan tekster i ulike sjangere kan bygges opp på ulike måter (alle trinn)
- vurdere egne tekster og egen skriveutvikling ved hjelp av kunnskap om språk og tekst (alle trinn)
- bruke tekstbehandlingsverktøy til arkivering og systematisering av eget arbeid (alle trinn)
- bruke tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier på en kritisk måte, drøfte tekstene og referere til benyttede kilder (alle trinn, men kildekritikk og informasjonssøk behandles særlig i NB! 9)

Sammensatte tekster

Mesteparten av lærestoffet vil du finne i hovedkapitlet MEDIER i elevboka. I tillegg brukes sammensatte tekster som eksempeltekster og en rød tråd gjennom hele boka, i NB! 8 er hovedfokuset på avis, i NB! 9 på reklame og i NB! 10 på film. Det er mange sammensatte tekster i tekstsamlingene.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike medier, kilder og estetiske uttrykk i egne norskfaglige og tverrfaglige tekster (alle trinn)
- vurdere estetiske virkemidler i sammensatte tekster hentet fra informasjons- og underholdningsmedier, reklame og kunst og reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder (alle trinn)
- gjøre rede for grunnleggende prinsipper for personvern og opphavsrett knyttet til publisering og bruk av andres tekster (alle trinn, NB! 10 tar spesielt for seg digitale tekster og opphavsrett i tilknytning til Internett)

Språk og kultur

Mesteparten av lærestoffet vil du finne i hovedkapitlene LESE og SKRIVE i elevboka. I tillegg er det en rekke aktiviteter og oppgaver til de ulike temaene gjennom hele elevboka. Det er også en rekke oppgaver i tekstsamlingen.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere viktige temaer og uttrykksmåter i sentrale samtidstekster og sammenligne dem med framstillinger i klassiske verk fra norsk litteraturarv: kjærlighet og kjønnsroller, helt og antihelt, virkelighet og fantasi, makt og motmakt, løgn og sannhet, oppbrudd og ansvar (alle trinn, både i elevbøkene og tekstsamlingene)
- gjøre rede for hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i oversatte tekster fra samisk og andre språk (alle trinn, men spesielt i NB! 9)
- presentere resultatet av fordypning i tre selvvalgte emner: et forfatterskap, et litterært tema og et språklig tema (alle trinn)
- gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av norske talemål (NB! 9)

- forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske skriftspråk og gjøre rede for språkdebatt og språklig variasjon i Norge i dag (NB! 9)
- gjøre rede for rettigheter i forbindelse med samisk språk og om utbredelsen av de samiske språkene i Norge, Sverige, Finland og Russland (NB! 10)
- forklare hvordan mening og uttrykk videreføres og endres når enkle fortellinger, tegneserier og poplyrikk oversettes til norsk (Tegneserier spesielt i NB! 8 og poplyrikk spesielt i NB! 9)